

11.6 Kunst og arkitektur

Fagets identitet

I billedkunst defineres billeder bredt som visuelle kommunikative udtryk, og faget opererer således inden for en både historisk og samtidskunstnerisk horisont og inddrager dermed et bredt udsnit af billedgenrer og billedmedier. Faget inddrager på samme måde de klassiske discipliner som tegning, maleri, skulptur, collage, mixed media og grafik, men i tillæg dertil også digitale medier af alle slags samt hybride billedformer. Det er fagets opgave at sætte den praktiske og teoretiske viden om billedkunst i relation til fagdidaktiske overvejelser i forhold til den grønlandske folkeskole. Fagets status er dobbelt, idet det både er et vidensfag indeholdende en række udvalgte faglige områder og et dannelsesfag, som tilbyder en indføring i en række kulturteknikker gennem øvelser med henblik på at gøre den studerende fortrolig med kulturens musiske og æstetiske udtryk.

Kompetencemål

Målet er, at den studerende opnår kompetence i

- at anvende billedkunstneriske fremstillingsformer, som udgøres af en bred vifte af teknikker inden for tegning, maleri, mixed media, grafik og skulptur, IT m.m.
- at planlægge, udføre og evaluere en undervisningssekvens i praktik og indgå i en faglig diskussion.
- at kunne analysere mediebarne budskaber og deres intentionalitet ved brug af forskellige analysemetoder tilpasset den pågældende genre, med inddragelse af grønlandsk og global kontekst.
- at kunne udvælge, begrunde og formidle faglig metode samt skabe ny viden inden for faget.
- at udvælge, begrunde og evaluere et undervisningsmål under hensyntagen til centrale bestemmelser om faget i skolen og i overensstemmelse med trin og elevforudsætninger.
- at kunne teoretisere over begreberne æstetisk virksomhed, fantasi, kreativitet og flow samt beskrive de rammer, som styrker æstetisk virksomhed og definerer værkstedsundervisning.
- at bruge billeder og medier som redskaber i lærerprofessionen generelt og i tværfaglig sammenhæng.

Læringsmål

- Indsigt i de kreative processers udfordringer og glæder opnået gennem egne erfaringsdannelser.
- Bredt kendskab til kernesikkerheder indenfor kunst og kultur i Grønland.
- Indsigt i skolefagets pædagogiske udvikling fra tegning over formning til kunst og arkitektur herunder kreativtetsbegrebets udvikling.
- Fortrolighed med den kreative proces fra impuls til færdigt produkt og relevant æstetisk teori, herunder videnskabsteori og erkendelsesteori.
- Indsigt i kunstens forskelligartede brug i et historisk perspektiv og et samtidsperspektiv.
- Kendskab til betydningen af innovation i forhold til menneskets overlevelse og samfundets udvikling.
- Kendskab til fagets rolle i henholdsvis fagrække og skolepolitiske debat

Fagdidaktik

- Viden om og færdigheder i at begrunde, dokumentere og evaluere et undervisningsforløb i overensstemmelse med faglig relevant teori.
- Viden om og færdigheder i at anvende passende metoder til differentiering og evaluering af undervisning i faget. Herunder portefoliopædagogik, værkstedslære og tværfaglig tænkning

- Viden om og færdigheder i at anvende lokale ressourcer og samfundets kulturinstitutioner som inspiration i undervisningsøjemed
- Viden om og færdigheder i at skabe kultur og trivsel gennem faget i skoleregi
- Viden og færdigheder i at støtte elevens musiske udvikling i overensstemmelse med elevens alder og personlige forudsætninger.
- Indsigt i evidensbegrebet og evidensbegrebets betydning for undervisningsudvikling
- Indsigt i fagets tværfaglige potentiale i forhold til faget personlig udvikling og dermed i forhold til elevens identitetsdannelse og selvudvikling.
- Pædagogiske og psykologiske forskningsmetoder, så der kan reflekteres kritisk over tekster baseret på videnskabelige empiriske undersøgelser
- For erfaring med at udarbejde et specifikt undervisningsforløb der tilgodeser elevens med- og selvbestemmelse
- Kan vurdere forskellige undervisningsmetoders fordele og ulemper
- Kan begrunde valg og fravalg af metoder med baggrund i et specifikt emne og klassetrin/trin
- Kan anvende løbende evaluering med henblik på at fremme elevens læring
- Er i stand til at reflektere over og vurdere egen praksis
- Kan anvende kvantitative og kvalitative metoder til at udføre mindre undersøgelser
- Kan udarbejde spørgeskemaer til brug ved indsamling af empiri
- Kan analysere indsamlet empiri

Fagets organisering

Faget læses over 5 semestre

1. semester. Skabende virksomhed og værkstedsundervisning
2. semester Innovativ tænkning og kulturens udtryk
- 3.semester: Kultur, kognition og kommunikation
- 4.semester: Symbol, sprog og læring
- 5.semester: Børnekultur og faglig skrivning

11.6.1. 1. semester. Skabende virksomhed og værkstedsundervisning

Mål

Den studerende opnår følgende mål:

- Erhverver sig en basisviden om fagets grundbegreber så som fantasi og kreativitet i både teori og praksis
- Bliver fortrolig med de kreative processer og at tale om sine tanker og billedlige udtryk til andre
- Opnår et godt kendskab til fagets rammer og organisering i et værksted
- Opnår færdigheder i at forstå og tilegne sig viden om faget gennem læsning
- Opnår kendskab til kulturteknikker og deres brug

Indhold

- Værkstedsundervisning i teori og praksis samt rammesætning for et positivt arbejdsmiljø, som vægter elevens egen aktivitet
- Materialeleære: grafit, akrylfarve, tusch, olie- og tørpastel
- Positiv psykologi herunder flow-teori og stemthed
- Tegning I: Observerende, fabulerende og fortællende tegning
- Maleri: Det abstrakte form-univers i collage og flydende farve

- Arkitekturens funktion og symbolske betydning
- Folkeskolens formålsparagraf for billedkunst: færdighedsmål, sociale mål og vidensmål
- Udarbejdelsen af enkle undervisningsforløb i folkeskolen
- Faglige læsestrategier og æstetisk teori
- Forberedelse og evaluering af observationspraktik

Praktik:

Praktikken er et naturligt omdrejningspunkt for studiet. Det er vigtigt at der indgår problemstillinger der tager udgangspunkt i de fagdidaktiske områder i kunst. Linjefaget bidrager til praktikforberedelse og -efterbehandling i samarbejde med det pædagogiske fagområde.

1. semesterpraktik er en observationspraktik med fokus på lærerprofessionens opgaver. Se afsnit 7.1

Evaluering og bedømmelse af semestret

- Udarbejdelse af porte folio og logbog over de enkelte projekter. Der skal være tale om færdige og gennemarbejdede projekter, som relateres til undervisningssituationer i folkeskolen.

11.6.2. 2. semester. Innovativ tænkning og kulturens udtryk

Mål

Den studerende opnår følgende mål

- Opnår en indsigt i det kreative gøremål som værende problemløsning og som udtryk for et æstetisk valg indenfor forskellige genrer og forskellig kontekst
- Forstår at udtrykke indre tanker og ideer på en personlig måde
- Kender til begreber som flow og fordybelse og kan genkende dem i den kreative proces.
- Kendskab til kulturteknikker og deres brug.

Indhold

- Grafik-projekt. Grafikkens historie og folkelige funktion samt øvelser
- Skulptur-projekt. Den grønlandske skulpturs historie og immaterielle funktion i forhold til skønhed og overlevelse i en barsk natur
- Udsmyknings-projekt. Udsmykningens historie globalt og nationalt.
- Grønlandsk og arktisk kunst- og kulturhistorie fra forhistorie til i dag med øvelser
- Kreativ skrivning og faglig skrivning i faget.
- Innovationsbegrebet belyst historisk og gennem øvelser.
- Det praktisk-musiske erfaringsfelt og den billedpædagogiske udvikling.
- Anerkendende billedpædagogik og betydningen af konstruktiv feedback.
- Visuel læring og projektarbejde i faget i folkeskolen.
- Frie øvelser i collage, tegning og maleri.

Praktik:

Praktikken er et naturligt omdrejningspunkt for studiet. Det er vigtigt at der indgår problemstillinger der tager udgangspunkt i de fagdidaktiske områder i kunst. Linjefaget bidrager til praktikforberedelse og -efterbehandling i samarbejde med det pædagogiske fagområde.

2. semesterpraktik er en praktik med fokus på tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af undervisning. Se afsnit 7.2. Praktikken foregår i klasser på mellemtrinnet. Efter praktikken udarbejdes en praktikrelateret opgave i faget, såfremt den studerende har valgt matematik som fokusområde i emneundervisningsprojektet. Denne rapport kan således udgøre et af studierapporterne.

Evaluering og bedømmelse af semestret

Den faglige evaluering af semestret foregår som en intern fremlæggelse overfor fagets lærer og en intern fagperson. Samtalen er på 30 minutter og sker på baggrund af fagets æstetiske begreber og en fremlæggelse af præsentations-portefolio og en rapport over et selvvalgt emne. Dette emne udmøntes i en undervisningsplan med inddragelse af æstetikteori. Rapporten har et omfang på 6 normalsider.

11.6.3. 3.semester. Kultur, kognition og kommunikation

Mål

Den studerende opnår følgende mål

- Opnår indsigt i sammenhængen mellem materialevalg, motiv og alderstrin.
- Kender og kan diskutere Howard Gardners intelligensteori og de pædagogiske konsekvenser af dette begreb i forhold til inklusion og undervisningsdifferentiering.
- Kan debattere kunstens rolle i skole og samfund.
- Kendskab til kulturteknikker og deres brug.
- Tilegner sig viden om og forståelse af pædagogiske og psykologiske forskningsmetoders forskellige formål, design, dataindsamlingsmetoder, databehandling og analyse samt publikationer

Indhold

- Keramik-projekt I: Historie, funktion og øvelser i praksis
- Land art projekt: Historie, funktion og øvelser i praksis
- Interventions-projekt: Historie, funktion og øvelser i praksis
- Det musiske erfaringsfelt eksemplificeret ved vestlig stilhistorie i musik, billedkunst og digtning
- Kognition og læring: Hukommelse og opmærksomhed i faget i folkeskolen
- Farveteori eksemplificeret ved Johannes Itten, Johan Wolfgang Goethe og Isaac Newton
- Howard Gardners teori om de forskellige intelligenser
- Undervisningsudvikling på baggrund af evidens og metodeindsigt.
- Visuel kommunikation og semiotik-teori.
- Byvandring med fokus på arkitekturens og skulpturens repræsentative funktioner.
- Kunstens funktion i samfundet og i skolen.
- Der arbejdes med hvad forskning og forskningsmetoder er, og hvordan forskningsresultater kan studeres kritisk

4.semester praktik, se afsnit 7.3 starter i 3.semester

Praktikken er et naturligt omdrejningspunkt for studiet i kunst. Det er vigtigt at der indgår problemstillinger, der tager udgangspunkt i de fagdidaktiske områder i kunst. Der foregår en opdeling i før – under – efter praktikken:

Før praktik, i 3.semester: Der aftales et eller flere områder, som søges undersøgt i relation til et planlagt undervisningsforløb. Der lægges vægt på, at de studerende reflekterer over og begrundet valg og fravalg af pædagogiske og faglige metoder og strategier.

Under praktik: Undervisningsforløbet gennemføres, observationer foretages og data indsamles, i en elektroniske logbog.

Evaluering og bedømmelse af semestret

- Udarbejdelse af porte folio og logbog over de enkelte projekter
- Skriftlig rapport på 6-8 sider over et kunsthistorisk emne på baggrund af en godkendt problemformulering. Mundtlig præsentation af dette projekt på holdet.

11.6.4. 4. Semester. Symbol, sprog og læring

Mål Den studerende opnår følgende mål

- Opnår en dybere forståelse af det neuronale grundlag for de kreative processer
- Forstår symbolets betydning i kulturdannelse og sprogproduktion og kan relatere denne indsigt til læring og empatibegrebet
- Kritisk stillingtagen til projektundervisning og undervisningens organisation i forhold til målsætning
- Kendskab til kulturteknikker og deres brug

Indhold

- Foto-projekt.
- IKT-projekt: Kreativ IT: Billeder og stop motion film, eget projekt.
- Tegne-projekt II. Tegning og modellering efter Kimon Nikolalaides tegneprincipper
- Undervisning i faget i folkeskolen set i et børneperspektiv med vægt på empati og legens funktion.
- Specialpædagogik og fagets ressourcer i forhold til at støtte jegudvikling og sprogfunktion
- Kognition og læring: identitet, bevidsthed og selvets udvikling i folkeskolen.
- Spatial tænkning og egne erfaringer med fagets virkemidler i forhold til sansebearbejdning.
- Børnetegningens udvikling i forhold til skemadannelse, rumperception samt motorik
- Børneliv og den firedobbelte socialisation i Grønland.
- Forberedelse, afvikling og opsamling af studietur til en kulturhovedstad.
- Semesterpraktik, forberedelse og skriftlig evaluering.

4.semester praktik, se afsnit 7.3

Praktikken er et naturligt omdrejningspunkt for studiet i kunst. Det er vigtigt at der indgår problemstillinger, der tager udgangspunkt i de fagdidaktiske områder i kunst. Der foregår en opdeling i før – under – efter praktikken:

Under praktik: Undervisningsforløbet gennemføres, observationer foretages og data indsamles, i en elektroniske logbog.

Efter praktik, 4.semester: De studerende reflekterer, analyserer og perspektiverer egen praksis i den elektroniske logbog, og dette indgår i det videre arbejde i de studerendes linjefag. Diagnostiserende og innovative feltarbejder med reference til forskning kan indgå i faget.

Evaluering og bedømmelse af semestret

- Udarbejdelse af porte folio og logbog over de enkelte projekter

- Skriftlig analyse af tre børneprodukter inden for genrerne børnetegning, skulptur og grafik med tilhørende æstetikteori samt udviklingsteori. Omfang 8-10 normalsider.

11.6.5. 5. Semester. Børnekultur og faglig skrivning

Mål

Den studerende opnår følgende mål

- Viden om barnets motivation og lyst til at lære sat i relation til æstetiske teorier
- Kritisk stillingtagen til børnekultur og kvaliteten af børneaktiviteter
- Fortrolighed med videnskabelig skriftlig retorik og skabelsen af ny viden
- Kendskab til kulturteknikker og deres brug

Indhold

- IKT-tema. Historie, funktion og praksis.
- Keramik-tema II. Begitning og glasur.
- Skrotkunst og hybride billedformer. Historie, funktion og praksis.
- Bauhausskolen og moderne kunstteori
- Grønlandsk samtidskunst og udvalgte kulturpersonligheder.
- Kognition og læring: Semantisk og pragmatisk sprogbrug i undervisningens afvikling.
- Undervisningsobservation, dokumentation og beskrivelse
- Introduktion til fagets lokale og globale netværk.
- Fagets udøvelse og vilkår i den grønlandske folkeskole.
- Faglig skrivning og problematiseringer inden for fagområdet.

5.semester praktik, se afsnit 7.4

Praktikken er et naturligt omdrejningspunkt for studiet i kunst. Det er vigtigt at der indgår problemstillinger, der tager udgangspunkt i de fagdidaktiske områder i kunst. Der foregår en opdeling i før – under – efter praktikken:

Før praktik: Der aftales et eller flere områder, som søges undersøgt i relation til et planlagt undervisningsforløb. Den studerende introduceres til og får øvelse i at planlægge mindre kvantitativ/kvalitativ undersøgelse. Der udarbejdes spørgeskemaer og der introduceres til spørgeteknikker

Under praktik: Undervisningsforløbet gennemføres, observationer foretages og data indsamles, i en elektroniske logbog.

Efter praktik: De studerende bearbejder og analyserer de kvantitative og kvalitative data i den elektroniske logbog, som indgår i det videre arbejde i de studerendes linjefag.

Evaluering og bedømmelse af semestret

- Semestrets faglige evaluering udgøres af en rapport over et udvalgt stofområde, hvortil der knyttes æstetikteori og udarbejdes en undervisningsplan. Rapporten er på 6 sider.

11.6.5. Afsluttende eksamen

Ekstern eksamination af eksamensopgave på baggrund af fagets problemstillinger omkring fantasi, kreativitet og fagdidaktik. Desuden inddrages en gennemgang af porte folio og dertil en ekstemporal mundtlig analyse af to ukendte elevprodukter fra faget. Elevprodukterne udvælges på baggrund af gennemgået materiale af læreren og trækkes i forbindelse med eksaminationen. Der

gives 45 minutters forberedelsestid til at forberede præsentationen af børneprodukterne, hvor alle hjælpemidler er tilladt.

Eksamensopgaven har en længde på 15 sider.

Eksaminationstid 45 minutter.

Bedømmelsen foregår ved ekstern censur og der gives én samlet karakter efter GGS-skalaen.